

Sanayide sınır aşıldı

İmalat koşullarındaki bozulma 16. aya ulaştı. Üretimdeki düşüş hızlandı. Siparişler 25 aydır zayıflıyor. Durumun çok ciddi olduğuna dikkat çeken İSO Başkanı Erdal Bahçivan, "Bugün geldiğimiz noktaya bakarak; sanayimizin bedel ödeme sınırlarını aştığını artık görmeliyiz" dedi.

İSTANBUL-DÜNYA

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) anketinin Temmuz 2025 dönemi sonuçları imalatteki kan kaybının sürdüğüne işaret etti. Endeks temmuzda da 50 eşik değerini altında kaldı. Böylece imalatın faaliyet koşullarındaki kötüleşme 16'ncı aya ulaştı. Haziranda 46,7 olan manşet PMI, temmuzda 45,9'a indi. Veriler imalat Ekim 2024'ten bu yana en belirgin yavaşlamanın yaşandığına işaret etti. Yeni siparişler üst üste 25'inci ayda da yavaşladı. Dış talep koşullarının zayıf seyrine bağlı olarak yeni ihracat siparişleri de daralmaya devam etti. Yeni siparişlerdeki ivme kaybı, imalatçıların üretim hacmini azaltmalarına yol açtı. Üretimdeki düşüş temmuzda hızlanarak son 10 ayın en yüksek oranına ulaştı. İstihdam ve satın alma faaliyetleri zayıflarken, imalatçılar yeni sipariş akışındaki durgunluk nedeniyle stoklarını azaltmaya çalıştıklarını bildirdi.

İmalatçı sipariş almakta zorlanıyor

İmalatçıların girdi maliyetlerindeki keskin artış temmuz ayında da devam etti ve anket katılımcıları bu durumun büyük ölçüde liradaki değer kaybindan kaynaklandığını belirtti. Bununla birlikte, enflasyon 2025'in en düşük hızında gerçekleşti. Satış fiyatlarındaki artış ise haziran ayına göre hafif hızlandı, ancak bazı firmaların zayıf talep karşısında fiyat düşürmesi, artışın nispeten ılımlı kalmasını sağladı. Takip edilen 10 sektörün tamamında yeni siparişler ivme kaybetti. Girdi maliyetlerinde süren keskin artışın etkisiyle, tekstil ürünleri hariç tüm sektörlerde satış fiyatları yükselmeye devam etti. Öte yandan MÜSİAD'ın açıkladığı SAMEKS endeksi de temmuz ayında 0,3 puan azalarak 45,9'da kaldı. SAMEKS endeksi marttan bu yana eşik değer olan 50 seviyesinin altında seyrediyor. ■

İSO YÖNETİM KURULU BAŞKANI ERDAL BAHCIVAN:

Yeni nesil model için çalışıyoruz

İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, PMI verileri sonrası yazılı bir açıklamayla "Bedel ödeme sınırını aştık" mesajı verdi. "Sanayimiz için alarm zilleri çok güçlü bir biçimde çalıyor" diyen Erdal Bahçivan, şunları kaydetti: "Özellikle geleneksel emek yoğun sektörlerdeki durumun çok daha ağır olduğunu görüyoruz... Sanayiciler olarak ülkemizin enflasyonla mücadelesine en güçlü ve fedakar desteği verirken, bu sorumluluğun ağır bedelini ödemekte olduğumuzu daha önce ifade etmiştim. Son PMI verilerinin de ortaya koyduğu gibi bugün geldiğimiz noktaya bakarak; sanayimizin bedel ödeme sınırlarını aştığını artık görmeliyiz. Evet durum çok ciddi. Hiç kimse bu duruma kayıtsız kalamaz. Sanayicilerimizin sesine kulak verilmeli, çözümler için ivedilikle harekete geçilmeli... Ezberlerle, alışılmış istek ve taleplerle üretim hayatımızdaki sorunların çözülemeyeceğini de artık herkes kabul etmeli... Biz İSO olarak sanayimizin ve üretim hayatımızın sorunlarına kalıcı, sürdürülebilir çözüm bulmak amacıyla yeni nesil anlayış ve bakış eşliğinde bir model ortaya çıkarmak amacıyla yoğun çalışmaların içindeyiz. Başta siyasi otorite olmak üzere tüm çözüm ortaklarımızla işi ve diyalog halinde çalışmalarımızı yürüttüğümüz bu modeli en kısa sürede oluşturarak kamuoyuna açıklayacağız."

Sanayiden çıkan, inşaat ve hizmete gidiyor

TCMB'nin blog sayfasında yer alan analizde, "2025 yılında sanayi sektörünün istihdam içindeki payı azalırken, hizmetler sektörünün payı arttı" tespiti yer aldı. Analizde, "İmalat sanayiinde çalışanlardan ayrılmanın yeniden iş bulma oranı yüzde 68 ile genel ortalamayla benzer seviyede. Bu sektörde işinden ayrılanların önemli bir bölümü hizmet ve inşaat sektörlerine geçiş yapmış" denildi. s02

Fitch'ten kredi uyarısı

Fitch Ratings de Türkiye'ye yönelik araştırma notunda, sanayi şirketlerinin yüksek kredi baskısı altında kalacağı uyarısı yaptı. Notta, yavaşlayan ekonomik büyüme, sıkışan kredi koşulları, artan borçluluk oranları ve zayıflayan nakit akışlarının sektörün görünümünü olumsuz etkilediği belirtildi.

"Kararlı politikalara ihtiyaç var"

PLASFED Yönetim Kurulu Başkanı Ömer Karadeniz, "Sanayimizin bu dar boğazdan çıkabilmesi için iç talebi canlandırarak, ihracatı destekleyecek, üretimi teşvik edecek kararlı politikalara ihtiyaç var" açıklaması yaptı.

Türkiye Sektörel PMI Anketi (Temmuz 2025)

